



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำโจน ๐๔๒-๒๑๙๖๙๑

ที่ อต.๗๓๘๑๒ / ๕๕๖

วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติแผนแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

..... ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ / ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามหนังสือ ที่ ก.ค ๐๔๐๙.๔ / ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ โดยมีวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ด้านการรายงานที่เกี่ยวกับการเงิน และไม่ใช้การเงินที่เชื่อถือได้ ทันเวลา และโปร่งใส รวมทั้งด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

เพื่อให้การรายงานการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ให้คณะกรรมการฯ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ เสนอรายงานการประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อนายองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ เพื่อพิจารณาลงนาม โดยให้มีการจัดทำรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ ให้ใช้รูปแบบรายงานการประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงดังต่อไปนี้

- ๑.จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๒.ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๓.จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๔.พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นแบบรายงานการสอบทานการประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๕.ให้เลขานุการคณะกรรมการฯ ติดตามเร่งรัด สำนัก/กอง จัดส่งรายงานฯตามกำหนดโดยเคร่งครัด กรณีมีปัญหาอุปสรรค ให้รายงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ ทราบโดยด่วน
- ๖.ให้คณะกรรมการฯ เป็นผู้ดำเนินประสานการดำเนินงานเป็นที่ปรึกษา เสนอแนะรายงานการติดตามประเมินระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงแก่สำนัก/กอง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ).....

(นายพงศธร จำปา)

เจ้าพนักงานธุรการ ปฏิบัติงาน

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ

.....
.....

(ลงชื่อ).....



(นายพุทธิรัตน์ พวงสมบัติ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ

คำสั่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ

.....
.....

(ลงชื่อ).....



(นายทวน ช่างแคน)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ



คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ
ที่ ๒๕๕ / ๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้
หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติ
ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด กระทรวงการคลังจึงกำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง
ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตาม
หนังสือ ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้ระบบควบคุมภายในเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และ
เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล บรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงานด้านการรายงาน และด้านปฏิบัติ
ตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลัง
กำหนด รายงานผู้กำกับดูแลภายใน ๙๐ วันหลังจากสิ้นปีงบประมาณ นั้น

เพื่อให้ระบบควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่กำหนดไว้ มีการนำไปปฏิบัติให้เกิด
ประสิทธิผลดำเนินการด้วยความเรียบร้อยถูกต้องตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง
สำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการ
ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว่า ดังต่อไปนี้

๑. นายพุทธรัตน์ พวงสมบัติ	ปลัด อบต.เขื่อนน้ำ	ประธานกรรมการ
๒. นางลัดดาวัลย์ มะรัตน์	รองปลัด อบต.เขื่อนน้ำ	รองประธานกรรมการ
๓. พ.จ.อ.ไชยยนต์ แก้วหาวงค์	หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
๔. นางกัลชญา ธนัตพร	ผอ.กองคลัง	กรรมการ
๕. นายสุพจน์ หริตกุล	ผอ.กองช่าง	กรรมการ
๖. น.ส.นิตยา สุราทิพย์	ผอ.กองการศึกษาฯ	กรรมการ
๗. จ.ส.ต.เมธี ไตรฝักแว่น	ผอ.กองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
๘. นางจินดารัตน์ ภูธนกาล	ผอ.กองส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
๙. น.ส.เกศราภรณ์ หัตถ์จักร	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	กรรมการ/เลขานุการ
๑๐. นายพงศธร จำปา	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

๒./โดยให้คณะ...

โดยให้คณะกรรมการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง รายงานผลการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ แล้วจัดส่งรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อรายงานคณะกรรมการติดตามการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน้ำ และให้ดำเนินการติดตามการประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง และบรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ และภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน้ำ ต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖



(นายทวน ช่างแคน)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน้ำ



**แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗**

องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ
อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

การบริหารจัดการความเสี่ยง

ความหมาย

“ความเสี่ยง (Risk)” คือโอกาสที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการบรรลุกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ

“การบริหารความเสี่ยงขององค์กร (Enterprise Risk Management)” คือ วัฒนธรรม ความรู้ ความสามารถ และแนวปฏิบัติที่บูรณาการร่วมกับการกำหนดกลยุทธ์และผลการปฏิบัติงาน ซึ่งองค์กรใช้ในการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการสร้างคุณค่า การรักษาคุณค่า และการทำให้คุณค่าเกิดขึ้นจริง

(อ้างอิง : การบริหารความเสี่ยงขององค์กร การบูรณาการร่วมกับกลยุทธ์และผลการปฏิบัติงาน ของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์)

“ความเสี่ยง” หมายความว่า ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

“การบริหารจัดการความเสี่ยง” หมายความว่า กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

(ที่มา : หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒)

การบริหารจัดการความเสี่ยงของสากล (มาตรฐาน ERM และ COSO ๒๐๑๗)

กรอบการบริหารความเสี่ยงของสากล

- COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of The Treadway Commission)
 - Enterprise Risk Management – Integrated Framework (๒๐๐๔)
 - Enterprise Risk Management : Integrating with Strategy and Performance ๒๐๑๗
- ISO (International Organization For Standardization)
 - ISO ๓๑๐๐๐ : ๒๐๑๘ Risk Management

ความหมาย

- Enterprise Risk Management : Integrating with Strategy and Performance ๒๐๑๗

- ความเสี่ยง (Risk)

คือโอกาสที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการบรรลุกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ (อาจใช้กับเหตุการณ์หนึ่งหรือหลายเหตุการณ์ หรืออาจใช้กับเหตุการณ์ทั้งหมดโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อ การบรรลุตามวัตถุประสงค์)

- การบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร (Enterprise Risk Management)

คือ วัฒนธรรม ความรู้ ความสามารถ และแนวปฏิบัติที่บูรณาการร่วมกับการกำหนดกลยุทธ์และผลการปฏิบัติงาน ซึ่งองค์กรใช้ในการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการสร้างคุณค่า การรักษาคุณค่า และการทำให้คุณค่าเกิดขึ้นจริง

(ที่มา : การบริหารความเสี่ยงขององค์กร การบูรณาการร่วมกับกลยุทธ์และผลการปฏิบัติงาน

(มิถุนายน ๒๕๖๐)

- Enterprise Risk Management – Integrated Framework (๒๐๐๔)

วัตถุประสงค์ ๔ ด้าน

- ๑.ด้านยุทธศาสตร์ (Strategic)
- ๒.ด้านการปฏิบัติงาน (Operations)
- ๓.ด้านการรายงาน (Reporting)
- ๔.ด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนด (Compliance)

การดำเนินการทุกระดับ

- Entity-Level
- Division
- Business Unit
- Subsidiary

การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๘ ประการ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) สภาพแวดล้อมขององค์กรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ในการกำหนดกรอบบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงานบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ เป็นต้น สภาพแวดล้อมภายในองค์กรประกอบเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดทิศทางของกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) องค์กรต้องพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยง ให้มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์และ ความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อวางเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างชัดเจน และเหมาะสม

๓. การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification) เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงาน ทั้งใน ส่วนของปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากภายในและภายนอกองค์กร เช่น นโยบายบริหารงาน บุคลากร การปฏิบัติงาน การเงิน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ กฎหมาย ระบบบัญชี ภาษีอากร ทั้งนี้เพื่อทำความเข้าใจต่อเหตุการณ์และสถานการณ์นั้น เพื่อให้ผู้บริหารสามารถพิจารณากำหนดแนวทางและนโยบายในการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การประเมินความเสี่ยงเป็นการจำแนกและพิจารณาจัดลำดับ ความสำคัญของความเสี่ยงที่มีอยู่ โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) โดย สามารถประเมินความเสี่ยงได้ทั้งจากปัจจัยความเสี่ยงภายนอกและปัจจัยความเสี่ยงภายในองค์กร

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการดำเนินการหลังจากที่องค์กรสามารถบ่งชี้ความเสี่ยง ขององค์กร และประเมินความสำคัญของความเสี่ยงแล้ว โดยจะต้องนำความเสี่ยงไปดำเนินการตอบสนองด้วยวิธีการที่ เหมาะสม เพื่อลดความสูญเสียหรือโอกาสที่จะเกิดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

๖. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) การกำหนดกิจกรรมและการปฏิบัติต่างๆ ที่กระทำเพื่อลด ความเสี่ยง และทำให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร เช่น การกำหนดกระบวนการ ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงให้กับบุคลากรภายในองค์กร เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าจะ สามารถจัดการกับความเสี่ยงนั้นได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) องค์กรจะต้องมีระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปพิจารณาดำเนินการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามกรอบ และขั้นตอนการปฏิบัติที่องค์กรกำหนด

๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring) องค์กรจะต้องมีการติดตามผล เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการว่ามีความเหมาะสมและสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

Enterprise Risk Management : Integrating with Strategy and Performance ๒๐๑๗

การกำกับดูแล วัฒนธรรม (๕ หลักการ)

๑. ควบคุมดูแลความเสี่ยงโดยคณะกรรมการ
 ๒. จัดตั้งโครงการดำเนินงาน
 ๓. กำหนดวัฒนธรรมที่พึงประสงค์
 ๔. แสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นต่อคุณค่าหลัก
 ๕. จูงใจ พัฒนา รักษาบุคลากรที่มีความสามารถ
- กลยุทธ์ การกำหนดวัตถุประสงค์ (๔ หลักการ)**

๖. วิเคราะห์บริบททางธุรกิจ
๗. กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
๘. ประเมินกลยุทธ์ทางเลือก
๙. กำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ

ผลการปฏิบัติงาน (๕ หลักการ)

๑๐. ระบุความเสี่ยง
๑๑. ประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง
๑๒. จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
๑๓. นำวิธีการตอบสนองความเสี่ยงไปปฏิบัติ
๑๔. พัฒนาภาพรวมความเสี่ยง

การสอบทาน การแก้ไขปรับปรุง (๓ หลักการ)

๑๕. ประเมินการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ
๑๖. สอบทานความเสี่ยง และผลการปฏิบัติงาน
๑๗. พยายามปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงขององค์กรอย่างต่อเนื่อง

สารสนเทศ การสื่อสาร การรายงาน (๓ หลักการ)

๑๘. ใช้ประโยชน์จากสารสนเทศและเทคโนโลยี
๑๙. สื่อสารสารสนเทศด้านความเสี่ยง
๒๐. รายงานความเสี่ยง วัฒนธรรม และผลการปฏิบัติงาน

Performance Management



ISO ๓๑๐๐๐ : ๒๐๑๘ Risk Management

หลักการ : การสร้างคุณค่าและปกป้องคุณค่า

กรอบ : ภาวะผู้นำและความมุ่งมั่น

กระบวนการ :

๑. การสื่อสารและการให้คำปรึกษา
๒. กำหนดขอบเขต บริบทภายในและภายนอก เกณฑ์ความเสี่ยง
๓. การประเมินความเสี่ยง
๔. การจัดการความเสี่ยง
๕. การติดตามและทบทวน
๖. การบันทึกและรายงานความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) ผลของความไม่แน่นอนต่อวัตถุประสงค์

“Effect of uncertainty on objectives”

Effect หรือผล คือ การเบี่ยงเบนออกจากความคาดหวังที่ตั้งไว้ ทั้งทางบวก ทางลบ

Uncertainty หรือ ความไม่แน่นอน คือ เหตุการณ์ สถานการณ์ที่ไม่สามารถคาดเดาได้

Objectives หรือ วัตถุประสงค์ คือ สิ่งที่ต้องการให้บรรลุหรือสำเร็จลุล่วง

การบริหารความเสี่ยง (Risk management) คือ การผสมผสานกิจกรรมเพื่อสั่งการและควบคุมองค์กรในเรื่องความเสี่ยง “Coordinated activities to direct and control an organization with regard to risk”

หลักการ : การสร้างคุณค่าและปกป้อง

๑. บูรณาการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร
 ๒. โครงสร้าง การดำเนินการที่ครอบคลุมการบริหารความเสี่ยง
 ๓. กำหนดให้เหมาะสมกับบริบทองค์กร
 ๔. การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเหมาะสม ทันเวลา
 ๕. มีความยืดหยุ่น
 ๖. ข้อมูลที่เป็นประโยชน์
 ๗. ปัจจัยด้านบุคคลและวัฒนธรรม
 ๘. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- กรอบ : ภาวะผู้นำและความมุ่งมั่น

๑. บูรณาการ
๒. ออกแบบ
๓. การนำไปปฏิบัติ

๕./การประเมิน...

๔.การประเมินผล

๕.การปรับปรุงกระบวนการ

๑.การสื่อสารและการให้คำปรึกษา

- สื่อสารให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจการบริหารความเสี่ยง

หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมถึงความคาดหวังของประชาชน หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานต้องเผชิญกับความเสี่ยงทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีจะช่วยหน่วยงานในการวางแผนและจัดการเหตุการณ์ด้านลบที่อาจเกิดขึ้น อันเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงช่วยหน่วยงานในการบริหารจัดการเพื่อสร้างหรือฉวยโอกาส หรือได้รับประโยชน์จากเหตุการณ์ด้านบวกที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้ประชาชนและประเทศชาติได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้หลักธรรมาภิบาล

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นกรอบแนวทางที่จะช่วยให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงไปปรับใช้ เพื่อวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การบริหารจัดการความเสี่ยงแต่ละหน่วยงานอาจมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับขนาด โครงสร้าง และความสามารถในการรองรับความเสี่ยงของหน่วยงาน แนวทางการการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้อาจมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน เนื่องจากการควบคุมภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ดังนั้น หน่วยงานอาจดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยเชื่อมโยงการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าด้วยกัน

การบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์การอย่างมีธรรมาภิบาล โดยปัจจัยหลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จ เกิดจากความมุ่งมั่นของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้กำกับดูแล

หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

๑. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยหน่วยงานในการกำหนดแผนระดับองค์กร (Strategic Plans) และการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กร และเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยงาน

๒. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Routine Processes) ของการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

วัตถุประสงค์

เพื่อช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และคุ้มค่า โดยลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายหรือความไม่แน่นอนที่จะส่งผลกระทบต่อ หรือก่อให้เกิดความเสียหายในด้านต่างๆ ต่อองค์กร

เจตนารมณ์

เพื่อให้องค์กรมีการกำกับดูแลที่ดี การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) ซึ่งประกอบด้วย

๑. การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation)
๒. การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)
๓. การควบคุมภายใน (Internal Control)
๔. การตรวจสอบภายใน (Internal Audit)
๕. การตรวจสอบภายนอก (External Audit)

ประโยชน์

๑. เพิ่มโอกาสในการบรรลุวัตถุประสงค์และหาโอกาสในการสร้างคุณค่าเพิ่มขึ้นในองค์กร
๒. ระบุและจัดการความเสี่ยง เพื่อลด/ควบคุมความสูญเสียได้ครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร
๓. ลดค่าใช้จ่ายในการควบคุมกิจกรรมที่ไม่ควรควบคุม
๔. องค์กรมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวระยะยาว ทำให้องค์กรอยู่รอด

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานของรัฐควรพิจารณานำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงนี้ไปปรับใช้ในการวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างแท้จริง โดย โดยหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งอาจมีศักยภาพที่แตกต่างกันในการนำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งหมดไปปรับใช้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความพร้อมของหน่วยงาน กรอบบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย หลักการ ๘ ประการ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
๒. ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง
๓. การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร
๔. การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย
๖. การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ
๗. การใช้ข้อมูลสารสนเทศ
๘. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการควรมีลักษณะ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการบริหารจัดการในภาพรวมมากกว่าแยกเดี่ยว เนื่องจากความเสี่ยงของกิจกรรมหนึ่งอาจมีผลกระทบต่อความเสี่ยงของกิจกรรมอื่นๆ เช่น ความเสี่ยงของความล่าช้าในระบบการขนส่ง วัสดุดิบ ไม่เพียงกระทบต่อกิจกรรมการผลิต อาจมีผลกระทบต่อด้านการส่งมอบสินค้า ค่าปรับ ที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงชื่อเสียงขององค์กร เป็นต้น

๒. การบริหารความเสี่ยงควรผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ และกระบวนการประเมินผล

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยง ต้องช่วยสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจในทุกระดับขององค์กร

ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง

การบริหารจัดการความเสี่ยง จะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง หน่วยงานของรัฐบางแห่งมีผู้กำกับดูแลในรูปแบบคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับฝ่ายบริหารให้มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ผู้กำกับดูแลซึ่งมีหน้าที่ดังกล่าวจะมีหน้าที่ในการกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย สำหรับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูง มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง

การกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้กำกับดูแล เกิดความมั่นใจว่า หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูง ได้บริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิผล

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูง มีหน้าที่โดยตรงในการสร้างระบบบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย การสร้างสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมองค์กร และระบบการบริหารบุคคลที่เหมาะสม การจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอในการบริหารจัดการความเสี่ยง การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ การรายงานและการสื่อสาร เป็นต้น

ผู้กำกับดูแล (ถ้ามี) อาจตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง (หรืออนุกรรมการ หรือคณะที่ปรึกษา) ขึ้นซึ่งประกอบด้วยผู้มีทักษะ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงาน เช่น หน่วยงานที่มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลักในการดำเนินงาน จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญอิสระในการกำกับหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอและความเหมาะสมของการบริหารจัดการความเสี่ยง ในเรื่องความเสี่ยงทางไซเบอร์ของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูง เป็นต้น

การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร

การขับเคลื่อนหน่วยงานของรัฐต้องอาศัยบุคลากรที่มีศักยภาพ การบริหารทรัพยากรบุคคล เริ่มตั้งแต่การสรรหา การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ การส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ โดยบุคลากรถือว่าเป็นสินทรัพย์หลักขององค์กรที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ

การสร้างบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการความเสี่ยง บุคลากรควรมีพฤติกรรมตระหนักถึงความเสี่ยง (Risk-aware behavior) รวมถึงพฤติกรรม

ตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศและข้อมูลการบริหารจัดการความเสี่ยง

การสร้างพฤติกรรมที่ดี (Desired behaviors) ในการส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยงผ่านวัฒนธรรมที่ดีขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญ การสร้างวัฒนธรรมที่สนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. การสื่อสารและการตระหนักถึงนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน
๒. การสร้างความตระหนักถึงหน้าที่ต่อองค์กรในการแจ้งข้อมูลผิดปกติ
๓. การสร้างพฤติกรรมการแบ่งปันข้อมูลภายในองค์กร
๔. การสร้างพฤติกรรมตัดสินใจตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. การสร้างพฤติกรรมการตระหนักถึงความเสี่ยงและโอกาส

การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง

หน่วยงานควรมีการกำหนดอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบในเรื่องของการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างชัดเจนและเหมาะสม ประกอบด้วย เจ้าของความเสี่ยง (Risk Owners) ซึ่งรับผิดชอบในการติดตามการรายงาน หรือการส่งสัญญาณความเสี่ยง ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจในกรณีที่มีความเสี่ยงเกิดขึ้นในระดับที่กำหนดไว้ และผู้มีหน้าที่ในการควบคุมกำกับติดตามให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย

การบริหารจัดการความเสี่ยง นอกจากจะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นหลักแล้ว ผู้บริหารต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย โดยเฉพาะความคาดหวังของผู้รับบริการ หรือความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อองค์กร รวมถึงผลกระทบที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม

การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ

การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กร เพื่อให้หน่วยงานมั่นใจว่ายุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กร สอดคล้องกับพันธกิจตามกฎหมายและหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์อาจหมายถึงแผนปฏิบัติราชการระยะยาว แผนปฏิบัติราชการระยะปานกลาง หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน

เมื่อหน่วยงานของรัฐกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์โดยสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กรแล้ว การบริหารจัดการความเสี่ยงจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทางเลือกของงาน/โครงการ (งานใหม่ๆ) และการกำหนดวัตถุประสงค์ระดับการปฏิบัติงาน รวมถึงการมอบหมายความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยอาจกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (KPI)

การใช้ข้อมูลสารสนเทศ

ในปัจจุบันข้อมูลสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กรที่มีการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลโดยตรงต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานควรพิจารณาใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน หน่วยงานควรกำหนดประเภทข้อมูลที่ต้องรวบรวม วิธีการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล และบุคคลควรได้รับข้อมูล

ข้อมูลความเสี่ยง ประกอบด้วย เหตุการณ์ที่เป็นผลกระทบทางลบหรือทางบวกต่อองค์กร สาเหตุความเสี่ยง ตัวผลักดันความเสี่ยง หรือตัวชี้วัดความเสี่ยงสำคัญ (Key Risk Indicators) ข้อมูลสารสนเทศต้องมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และทันต่อเวลา ทั้งนี้ หน่วยงานอาจพิจารณาการรวบรวม การประมวลผล หรือ การวิเคราะห์ความเสี่ยงแบบอัตโนมัติเพื่อลดข้อผิดพลาดจากบุคคล (Human errors)

การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารจัดการความเสี่ยง ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความสมบูรณ์ของระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงขึ้นอยู่กับ ขนาด โครงสร้าง ศักยภาพขององค์กร รวมถึงการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานอาจพิจารณาทำ Benchmarking เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานอาจพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง เริ่มต้นจากการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบ Silo พัฒนาเป็นการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการ และพัฒนาต่อเนื่องโดยมีการฝังการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าสู่ กระบวนการ การดำเนินงานโดยปกติของการดำเนินงานและการตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลด้านความเสี่ยง

การกำหนดประเภทความเสี่ยง (Risk Categories)

หน่วยงานจะต้องระบุความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน (Risk Inventory) เมื่อ หน่วยงานระบุความเสี่ยงทั้งหมดแล้วควรพิจารณาจัดกลุ่มความเสี่ยง โดยความเสี่ยงที่มีลักษณะเหมือนกันจัดกลุ่มเป็น ประเภทความเสี่ยงเดียวกัน ตัวอย่างการกำหนดประเภทความเสี่ยง เช่น

(๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategy Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือความเสี่ยงเกิดจากการนำกลยุทธ์ไปใช้ไม่ถูกต้อง

(๒) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง รวมถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตทางการเงิน เป็นต้น

(๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่มี ประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิภาพ

(๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Legal Risks) คือ ความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ประกาศ มติคณะรัฐมนตรี รวมถึง กฎ/นโยบาย/คู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงาน ของหน่วยงาน

(๕) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยี สารสนเทศ

(๖) ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อ ชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

ประเภทของความเสี่ยงหน่วยงานสามารถกำหนดได้อย่างเหมาะสมกับหน่วยงาน เพื่อให้มุมมองการบริหาร จัดการความเสี่ยงระดับองค์กรเกิดความชัดเจน

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง

๑. กำหนดระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑๐./เป็นการดำเนิน...

เป็นการดำเนินการเพื่อจัดให้มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงเกิดขึ้นในองค์กร โดยทำให้องค์กร มีสภาพความพร้อมในการดำเนินการ

๑. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

- เป็นพื้นฐานสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี
- นำกรอบไปปรับใช้วางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง

๒. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่อง (Routine Processes) ประกอบด้วย

๒.๑ การวิเคราะห์องค์กร

(๑) พันธกิจ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ยุทธศาสตร์ชาติ/ระดับกระทรวง นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง

ในการวิเคราะห์องค์กร หน่วยงานต้องเข้าใจเกี่ยวกับพันธกิจตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงาน รวมถึงยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ระดับกระทรวง รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน

(๒) ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร

โดยการวิเคราะห์องค์กรต้องวิเคราะห์ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร หน่วยงานอาจเลือกใช้เครื่องมือการวิเคราะห์องค์กร เช่น

๑. SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

๒. PESTLE Analysis เป็นการวิเคราะห์ด้านการเมือง (Political) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านสังคม (Social) ด้านเทคโนโลยี (Technological) ด้านกฎหมาย (Legal) และด้านสภาพแวดล้อม (Environmental)

๒.๒ การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบาย ผู้กำกับดูแลเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว โดยนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจระบุถึงวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กร

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กร (Risk Appetite) หมายถึง ระดับความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กรที่หน่วยงานยอมรับเพื่อดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กร เป็นการแสดงเจตนาของผู้บริหารและผู้กำกับดูแลในการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ควรคำนึงถึงศักยภาพขององค์กรในเรื่องการจัดการความเสี่ยง โดยศักยภาพในการจัดการความเสี่ยงขององค์กร (Risk Capacity) ขึ้นอยู่กับงบประมาณ บุคลากร และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ หน่วยงานอาจระบุระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็น ๕ ระดับ เช่น ปฏิเสธความเสี่ยง ยอมรับความเสี่ยงได้น้อย ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง เต็มใจยอมรับความเสี่ยง และยอมรับความเสี่ยงได้มากที่สุด เป็นต้น

หน่วยงานอาจแสดงนโยบายความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในแต่ละประเภทความเียง เพื่อให้ผู้บริหารระดับรองลงมาสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงในระดับสำนัก กอง ศูนย์ กลุ่ม หรือนำไปสู่การระบุระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้สำหรับประเภทความเสี่ยงย่อย

๒.๓ การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง คือ การระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ทั้งในด้านบวกและด้านลบ ในการระบุความเสี่ยงหน่วยงานอาจทำรายชื่อความเสี่ยงทั้งหมด (Risk Inventory) โดยรายชื่อความเสี่ยงต้องมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ โดยอาศัยข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

การระบุความเสี่ยงหน่วยงานควรระบุข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงดังนี้

(๑) เหตุการณ์ความเสี่ยง

- ระบุผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน

(๒) สาเหตุความเสี่ยง หรือตัวผลักดันความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริง (Root Cause) ของความเสี่ยง

- พิจารณาปัจจัยความเสี่ยงในด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน

- พิจารณาแหล่งความเสี่ยงทั้งภายในและภายนอกองค์กร เช่น สภาพเศรษฐกิจ นโยบายรัฐ กฎหมาย ระบบการบริหารงาน กระบวนการ ความรู้ความสามารถความซื่อสัตย์ของบุคลากร

- ระบุความเสี่ยงได้หลายแนวทาง เช่น การสัมภาษณ์สอบถาม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การวิเคราะห์ผังกระบวนการ

(๓) ผลกระทบทั้งด้านลบและ/หรือด้านบวก

หน่วยงานอาจจัดกลุ่มความเสี่ยงที่มีลักษณะหรือมีผลกระทบที่เหมือนกันไว้ในประเภทความเสี่ยงเดียวกัน เพื่อให้การพิจารณาและการบริหารจัดการความเสี่ยงประเภทเดียวกัน มีมุมมองในภาพรวมชัดเจนมากขึ้น

๓. การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง หน่วยงานอาจกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับ

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood : L)

โอกาส/ความถี่ที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ที่นำมาพิจารณาเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะมีการพิจารณาระดับของโอกาสที่จะเกิด ดังนี้

ระดับ คะแนน	โอกาสที่จะ เกิด	คำอธิบาย	
		โอกาสเกิดเชิงคุณภาพ	โอกาสเกิดเชิงปริมาณ
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดเกือบทุกครั้งหรือเป็นประจำ	๑ เดือนต่อครั้ง หรือมากกว่า หรือมีโอกาสเกิดขึ้นร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
๔	สูง	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูง/เกิดขึ้นบ่อยครั้ง	๑ - ๖ เดือนต่อครั้ง แต่ไม่เกิน ๖ ครั้ง หรือมีโอกาสเกิดขึ้นร้อยละ ๗๐ - ๗๙
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้ง/เกิดขึ้นค่อนข้างบ่อย	๑ ปีต่อครั้ง หรือมีโอกาสเกิดขึ้นร้อยละ ๔๐ - ๖๙
๒	ต่ำ	มีโอกาสเกิดแต่นานๆ ครั้ง/เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง	๒ - ๓ ปีต่อครั้ง หรือมีโอกาสเกิดขึ้นร้อยละ ๒๑ - ๓๙
๑	ต่ำมาก	มีโอกาสเกิดในกรณียกเว้น/เกิดขึ้นนานๆ ครั้ง	๔ ปีหรือมากกว่าต่อครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ ๒๐

๒. การให้คะแนนความเสี่ยง หน่วยงานกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความเสี่ยง เพื่อนำไปจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับผลกระทบ (Impact : I) อาจกำหนดช่วงคะแนนเป็นตัวเลข โดยช่วงคะแนนอาจกำหนดเป็น ๓ ช่วงคะแนนหรือ ๕ ช่วงคะแนน ในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)
 ๒. ด้านการเงิน (Financial Risks)
 ๓. ด้านการดำเนินงาน (Operation Risks)
 ๔. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Legal Risks)
 ๕. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks)
 ๖. ด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks)
- แล้วให้พิจารณาความรุนแรงว่าอยู่ในระดับเท่าใด ดังตารางต่อไปนี้

๑. ด้านกลยุทธ์

ระดับ	ระดับผลกระทบ	รายละเอียด
๕	สูงมาก	สำเร็จตามแผน ๑- ๖๐ %
๔	สูง	สำเร็จตามแผน ๖๑ - ๗๐ %
๓	ปานกลาง	สำเร็จตามแผน ๗๑ - ๘๐ %
๒	ต่ำ	สำเร็จตามแผน ๘๑ - ๙๐ %
๑	ต่ำมาก	สำเร็จตามแผน ๙๑ - ๑๐๐ %

๒. ด้านการเงิน

ระดับ	ระดับผลกระทบ	รายละเอียด
๕	สูงมาก	มากกว่า ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๔	สูง	๒๕๐,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	๕๐,๐๐๑ - ๒๕๐,๐๐๐ บาท
๒	ต่ำ	๑๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาท
๑	ต่ำมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๓. ด้านการดำเนินงาน

ระดับ	ระดับผลกระทบ	รายละเอียด
๕	สูงมาก	สำเร็จตามแผน ๑- ๖๐ %
๔	สูง	สำเร็จตามแผน ๖๑ - ๗๐ %
๓	ปานกลาง	สำเร็จตามแผน ๗๑ - ๘๐ %
๒	ต่ำ	สำเร็จตามแผน ๘๑ - ๙๐ %
๑	ต่ำมาก	สำเร็จตามแผน ๙๑ - ๑๐๐ %

๔. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ระดับ	ระดับผลกระทบ	รายละเอียด
๕	สูงมาก	การฟ้องร้องดำเนินคดี และ เรียกร้องค่าเสียหายที่สำคัญ ซึ่งเป็นคดีที่สำคัญมาก รวมถึง การฟ้องร้องที่เกิดจากการรวมตัวกันของผู้ที่ได้รับความเสียหาย
๔	สูง	การละเมิดข้อกำหนดที่สำคัญ
๓	ปานกลาง	การฝ่าฝืนกฎข้อกำหนดที่สำคัญ ที่มีการสอบสวนหรือรายงาน ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการดำเนินคดีและ/หรือเรียกร้องค่าเสียหายหากเป็นไปได้
๒	ต่ำ	การละเมิดข้อกำหนดที่ไม่มีความสำคัญ
๑	ต่ำมาก	การไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบข้อบังคับที่ไม่มีความสำคัญ

๕. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับ	ระดับผลกระทบ	รายละเอียด
๕	สูงมาก	เกิดความสูญเสียต่อระบบ IT ที่สำคัญทั้งหมดและเกิดความเสียหายอย่างมากต่อความปลอดภัยของข้อมูลต่างๆ
๔	สูง	เกิดปัญหาเกี่ยวกับระบบ IT ที่สำคัญและระบบความปลอดภัยซึ่งส่งผลต่อความถูกต้องของข้อมูลบางส่วน
๓	ปานกลาง	ระบบมีปัญหาและมีความสูญเสียไม่มาก
๒	ต่ำ	เกิดเหตุร้ายเล็กน้อยที่แก้ไขได้
๑	ต่ำมาก	เกิดเหตุร้ายที่ไม่มีความสำคัญ

๖. ด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร

ระดับ	ระดับผลกระทบ	รายละเอียด
๕	สูงมาก	มีผลกระทบอย่างมากและในระยะเวลาานานต่อชื่อเสียง มากกว่า ๑ ปี
๔	สูง	มีผลกระทบอย่างมากและในระยะเวลาสั้นๆ/ปานกลาง ต่อชื่อเสียง ระหว่าง ๖-๑๒ เดือน
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบ ปานกลาง และในระยะเวลาสั้นๆ ต่อชื่อเสียง ระหว่าง ๑ - ๖ เดือน
๒	ต่ำ	มีผลกระทบน้อย และในระยะเวลาสั้นๆ ต่อชื่อเสียงระหว่าง ๑ สัปดาห์ - ๑ เดือน
๑	ต่ำมาก	มีผลกระทบเล็กน้อยและในระยะเวลาสั้นๆ ต่อชื่อเสียงน้อยกว่า ๑ สัปดาห์

๒.การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อหน่วยงานพิจารณาให้คะแนนความเสี่ยงแล้ว หน่วยงานต้องจัดลำดับความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่การพิจารณาจัดสรรทรัพยากรในการตอบสนองความเสี่ยง หน่วยงานอาจใช้คะแนนความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ) ในการจัดลำดับความเสี่ยง โดยความเสี่ยงที่เท่ากับอาจพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบ เช่น ความสามารถของหน่วยงานในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านนั้นๆ หรือลักษณะของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อหน่วยงาน เป็นต้น

ตาราง ตัวอย่างการนำระดับโอกาสและระดับผลกระทบมาพิจารณาร่วมกัน

ระดับผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง				
	๕ = สูงมาก	๕	๑๐	๑๕	๒๐
๔ = สูง	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓ = ปานกลาง	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒ = ต่ำ	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑ = ต่ำมาก	๑	๒	๓	๔	๕
ระดับโอกาส	๑ = ต่ำมาก	๒ = ต่ำ	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕ = สูงมาก

การจัดลำดับความเสี่ยง

ระดับคะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง	พื้นที่สี
๑๗-๒๕	สูงมาก	ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง)หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
๑๐-๑๖	สูง	ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง)	สีส้ม
๓-๙	ปานกลาง	ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการติดตาม)	สีเหลือง
๑-๒	ต่ำ	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

๔. การตอบสนองความเสี่ยง

การตอบสนองความเสี่ยง คือ กระบวนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยผู้บริหารควรพิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้ในการตัดสินใจเลือกวิธีการตอบสนองความเสี่ยงเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

- (๑) การจัดการต้นเหตุของความเสี่ยง
- (๒) ทางเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยง
- (๓) ทรัพยากรที่ต้องใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยง

หน่วยงานสามารถพิจารณาเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธี โดยการพิจารณาวิธีการจัดการความเสี่ยงควรคำนึงถึงต้นทุนกับประโยชน์ที่ได้รับของวิธีการจัดการความเสี่ยงแต่ละวิธี ทางเลือกวิธีการตอบสนอง มีดังนี้

(๑) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Terminate/Risk Avoidance) คือ ดำเนินการหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ความเสี่ยง เช่น ยกเลิกโครงการ

(๒) การลดความเสี่ยง (Treat/Risk Reduction) คือ การลดโอกาสการเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น ปรับปรุงระบบการทำงานหรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่ การแบ่งแยกหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบทาน เป็นต้น

(๓) การลดผลกระทบ เช่น การทำประกัน หรือการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน (Hedging Instruments) เป็นต้น

(๔) การถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer/Risk Acceptance) คือ การถ่ายโอนความรับผิดชอบบางส่วน/ทั้งหมด ให้ผู้อื่นร่วมรับผิดชอบ หน่วยงานอาจเลือกใช้วิธีการถ่ายโอนความเสี่ยงของกิจกรรมที่หน่วยงานเห็นว่าควรดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชน แต่หน่วยงานมีข้อจำกัดไม่สามารถดำเนินการเองได้หรือไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ เช่น การให้ภาคเอกชนดำเนินการโดยมีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนในด้วย (Public Private Partnership : PPP) เป็นต้น

(๕) การยอมรับความเสี่ยง (Take/Risk Acceptance) คือ การยอมรับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ไม่คุ้มค่าในการจัดการ

๕. การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เสนอต่อผู้มีอำนาจเพื่ออนุมัติการนำแผนไปปฏิบัติ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง สามารถกำหนดองค์ประกอบของแผนตามความจำเป็นและเหมาะสมได้ เช่น

- ประเด็นความเสี่ยง
- ระดับความเสี่ยงปัจจุบัน
- ระดับความเสี่ยงหลังจัดการ
- การจัดการความเสี่ยง
- กำหนดระยะเวลา ผู้รับผิดชอบดำเนินให้แล้วเสร็จ

๖. การติดตามและทบทวน

เป็นกระบวนการให้ความเชื่อมั่นว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความเสี่ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังนั้นการติดตามและทบทวนเป็นการบวที่เกิขึ้นสม่าเสมอ ปัจจัยที่ทำให้หน่วยงานต้องทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งเกิดจากปัจจัยภายในและภายนอก หรือผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การติดตามและทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือเป็นระยะ ซึ่งควรดำเนินการในทุกกระบวนการของการบริหารจัดการความเสี่ยง การติดตามและทบทวนอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของแผนการปฏิบัติงานขององค์กร การเปลี่ยนแปลงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

สรุปประเด็นของการติดตามเพื่อรายงานผลพร้อมทบทวนความเสี่ยงที่ยังคงอยู่ ดังนี้

(๑) ได้นำกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงไปปฏิบัติจริงหรือไม่ นำไปใช้แล้วมีความเหมาะสมหรือไม่

(๒) ความคืบหน้าการดำเนินการ ปัญหา อุปสรรค ความเสี่ยงใหม่ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินการตามแผน

(๓) ดำเนินการโดยผู้บริหารที่รับผิดชอบหรือผู้เป็นเจ้าของความเสี่ยง และหรือผู้เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยบริหารจัดการความเสี่ยง

๗. การสื่อสารและการรายงาน

๗.๑ การสื่อสารเป็นการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๗.๒ การสื่อสารเป็นการให้และรับข้อมูล (Two – way Communication) หน่วยงานควรมีช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก

๗.๓ การสื่อสารภายในต้องเป็นการสื่อสารระหว่างผู้บริหารไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา(Top Down) และจากผู้ใต้บังคับบัญชาไปยังผู้บริหาร (Bottom Up) และระหว่างหน่วยงานย่อยภายใน (Across Divisions)

๗.๔ หน่วยงานควรกำหนดบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล ประเภทของข้อมูลที่ควรได้รับ ความถี่ของการรายงาน รูปแบบและวิธีการรายงาน เพื่อให้ผู้กำกับดูแล ผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้เสียได้รับข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและทันต่อเวลา

๗.๕ การสื่อสารและรายงานต่อผู้กำกับดูแล เป็นการสื่อสารและการรายงานความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร เพื่อสนับสนุนหน้าที่ในการกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของฝ่ายบริหาร

๗.๖ หน่วยงานอาจพิจารณากำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ (Key Risk Indicators) เพื่อติดตามข้อมูลความเสี่ยงและการรายงานเมื่อระดับความเสี่ยงถึงจุดตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรบริหารส่วนตำบลเขื่อน้ำ การเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับกระบวนการวางแผนขององค์กร

องค์กรบริหารส่วนตำบลเขื่อน้ำ ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยง จึงจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงขึ้น ซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานภายในองค์กร เพื่อช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และคุ้มค่า โดยลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายหรือความไม่แน่นอนที่จะส่งผลกระทบต่อหรือก่อให้เกิดความเสียหายในด้านต่างๆ ต่อองค์กร

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เปิน จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดนโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กร ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในด้านต่างๆ ดังนี้

๑.๑ ด้านการปฏิบัติงาน

ฝ่ายบริหารยอมรับความเสี่ยงในระดับปานกลางในกระบวนการปฏิบัติงานทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ ทั้งนี้ฝ่ายบริหารจะยอมรับความเสี่ยงระดับสูงในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและการพัฒนา

๑.๒ ด้านการทุจริต

ฝ่ายบริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทุกกรณี และมุ่งมั่นจะสร้างระบบการควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ

๑.๓ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ฝ่ายบริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงในระดับสูง ในเรื่องของความปลอดภัยของระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านการเงิน ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ และยอมรับความเสี่ยงระดับปานกลางสำหรับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทั่วไป เช่น แบบความคิดเห็นหรือการเก็บสถิติทั่วไป องค์การยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยสำหรับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศในการให้บริการประชาชน

๑.๔ ด้านภาพลักษณ์ขององค์กร

ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ ให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนผู้เสียภาษีซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลักขององค์กร ฝ่ายบริหารยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยเกี่ยวกับความเชื่อถือและภาพลักษณ์ขององค์กร อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ที่สะท้อนประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างแท้จริงโดยไม่มีการบิดเบือน เพื่อให้ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือเกิดจากการปฏิบัติงานขององค์กรและความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียโดยเนื้อแท้

๒. กำหนดให้มีการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ ดังนี้

๒.๑ กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของการบริหารจัดการความเสี่ยง

ฝ่ายบริหาร หมายความว่า ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ

ผู้รับผิดชอบ หมายความว่า บุคคล หรือคณะบุคคล หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ

๒.๒ กำหนดให้มีการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ ดำเนินการจัดวางระบบและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยการประเมินความเสี่ยง

ครอบคลุมทุกความเสี่ยง ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบ และความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๒) ให้ทุกส่วนราชการภายใต้สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ มีการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายในตามกระบวนการและขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยง

(๓) ให้ทุกส่วนราชการภายใต้สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ ที่มีการระบุความเสี่ยงประเมินความเสี่ยง หรือแผนลดความเสี่ยงในช่วงที่ผ่านมา ให้ดำเนินการลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ หรือดำเนินงานตามแผนที่ได้กำหนดไว้แล้ว

(๔) ให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับในองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ มีหน้าที่ปฏิบัติตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งในระดับองค์กร และระดับส่วนงานย่อย ตามนโยบายที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำกำหนด

๓. โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจึงกำหนดให้มี “คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร” ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรับจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เป็น ประกอบด้วย ๖ ส่วนราชการ ซึ่งทุกส่วนราชการต้องร่วมกันบริหารจัดการความเสี่ยงที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบด้วย

๑. นางพุทธรัตน์ พวงสมบัติ	ปลัด อบต.เขื่อนน้ำ	ประธานกรรมการ
๒. นางลัดดาวัลย์ มะรัตน์	รองปลัด อบต.เขื่อนน้ำ	รองประธานกรรมการ
๓. พ.จ.อ.ไชยยนต์ แก้วหาวงค์	หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
๔. นางกัลชญา ธนัตพร	ผอ.กองคลัง	กรรมการ
๕. นายสุพจน์ หริกุล	ผอ.กองช่าง	กรรมการ
๖. นางสาวนิตยา สุราทิพย์	ผอ.กองการศึกษาฯ	กรรมการ
๗. จ.ส.ต.เมธี ไตรฝักแว่น	ผอ.กองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
๘. นางจินดารัตน์ ภูธนกาล	ผอ.กองส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
๙. น.ส.เกศราภรณ์ หัตถิจจร	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญงาน	กรรมการ/เลขานุการ
๑๐. นายพงศธร จำปา	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

๑. จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑.๑ พิจารณาและจัดทำร่างนโยบายและกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อนำให้เห็นชอบและอนุมัติ

๑.๒ กำหนดให้ส่วนราชการนำผลการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง และแนวทางการจัดการความเสี่ยง มาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๒. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

กำหนดให้ส่วนราชการ สำนัก/กอง/หน่วย นำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงไปปฏิบัติ และรายงานความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผน รวมถึงปัญหา อุปสรรค และความเสี่ยงใหม่ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างดำเนินการ รวมถึงแนวทางแก้ไขต่อคณะกรรมการฯ อย่างต่อเนื่อง/เป็นระยะ

๓. จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

รวบรวม พิจารณากลับกรอรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของส่วนราชการ สำนัก/กอง/หน่วย และการทบทวนมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงและแนวทางแก้ไขความเสี่ยง เสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อนำ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๔. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ทบทวนกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยวิเคราะห์และประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งกิจกรรมควบคุมภายในหรือการจัดการที่ได้มีการดำเนินการในงวดที่ผ่านมาว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่ ถ้ายังมีความเสี่ยงเหลืออยู่ หรือพบความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น จากการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม วิธีการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อใช้ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในงวดปีงบประมาณถัดไป

(ลงชื่อ).....(ผู้เสนอแผน)

(นายพงศธร จำปา)
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

(ลงชื่อ).....(ผู้เห็นชอบแผน)

(นายพุทธรัตน์ พวงสมบัติ)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ

**รายละเอียดประกอบขอบเขตแผนการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง
แผนการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ**

หน่วยรับตรวจ	เรื่องที่ติดตามและรายงานแผนการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง	ความถี่ในการตรวจสอบ	ระยะเวลาที่ตรวจสอบ	ผู้รับผิดชอบ
สำนัก / กอง	การสอบทานการติดตามและรายงานการประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยง สำนัก / ทุกกอง	๑ ครั้ง / ปี	ต.ค. ๒๕๖๖ - มี.ค. ๒๕๖๗	หน่วย ตรวจสอบภายใน
สำนักปลัด	การติดตามและรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง ๒๕๖๗	๑ ครั้ง / ปี	ธ.ค.๒๕๖๖ - ก.ย.๒๕๖๗	
กองคลัง	การติดตามและรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง ๒๕๖๗	๑ ครั้ง / ปี	ธ.ค.๒๕๖๖ - ก.ย.๒๕๖๗	
กองช่าง	การติดตามและรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง ๒๕๖๗	๑ ครั้ง / ปี	ธ.ค.๒๕๖๖ - ก.ย.๒๕๖๗	
กองสวัสดิการสังคม	การติดตามและรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง ๒๕๖๗	๑ ครั้ง / ปี	ธ.ค.๒๕๖๖ - ก.ย.๒๕๖๗	
กองการศึกษาฯ	การติดตามและรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง ๒๕๖๗	๑ ครั้ง / ปี	ธ.ค.๒๕๖๖ - ก.ย.๒๕๖๗	
สำนัก / กอง	ทบทวนและจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘	๑ ครั้ง / ปี	ก.ค.๖๗ - ก.ย.๒๕๖๗	

หมายเหตุ : แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

(ลงชื่อ).....ผู้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

(นายพงศธร จำปา)

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

(ลงชื่อ)

(นายทวน ช่างแคน)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ

(ลงชื่อ)

(นายพุทธิรัตน์ พวงสมบัติ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนน้ำ